

Vejledning til ansøgning vedr. rådgivningsforløb om styrket praksis i sager om minoritetsetniske børn, unge og familier.

Enhed:
Børn, unge og familier

Dato:
9. maj 2022

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
2. Ansøgningsproces	2
3. Kommunens rolle og forpligtelse i rådgivningsforløbet	2
4. Om rådgivningsforløbet	3
4.1 Målgruppe og ansøgerkreds	3
4.2 Indhold og proces for rådgivningen	3
4.3 Behovsaflaring og indgåelse af forpligtende samarbejdsaftale	4
4.4 Nedsættelse af intern arbejdsgruppe i kommunen	4
4.5 Indledende analyse, afdækning og prioritering	4
4.5.1 Dataindsamling	4
4.5.2 Afdækningsworkshop	4
4.6 Rådgivningsaktiviteter	5
4.7 Evaluering af rådgivningsforløbet	6
5. Kriterier for tildeling af rådgivningsforløb	6
6. Praktiske oplysninger	7
Bilag 1: Rådgivningsforløb – forventet varighed ca. 6 måneder	8

1. Indledning

Kommuner, der ønsker at styrke deres håndtering af sager om mistrosvsel hos børn, unge og familier med minoritetsetnisk baggrund, kan ansøge om gratis rådgivning herom.

Rådgivningen tilbydes som en del af reformen Børnene Først, hvor Ankestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) og Socialstyrelsen har etableret et indsatsteam, som skal tilbyde rådgivnings- og udviklingsforløb til kommunerne, så de styrkes i at håndtere underretninger om minoritetsetniske børn, unge og familier og få iværksat de relevante foranstaltninger¹. Initiativet er forankret i Socialstyrelsen, og udføres i tæt dialog og ligeværdigt samarbejde mellem Socialstyrelsen, SIRI og Ankestyrelsen.

Rådgivningen bygger videre på den viden og de faglige tilgange, som de tre styrelser arbejder ud fra samt på et fælles vidensgrundlag, udarbejdet i samarbejde mellem styrelserne.

Dette vejledningsmateriale beskriver rådgivningens rammer, praktiske informationer og kriterier vedrørende ansøgning om deltagelse i et rådgivningsforløb. For at indgå i rådgivningsforløbet skal kommunen indgå en forpligtende samarbejdsaftale med Socialstyrelsen om indhold og afvikling af forløbet.

2. Ansøgningsproces

Der kan ansøges om et gratis rådgivningsforløb to gange årligt. Frist for ansøgning meldes ud på Socialstyrelsens hjemmeside og via nyhedsmail. Ansøgningskema findes ligeledes på Socialstyrelsens hjemmeside.

Vurderingen af, hvilke kommuner, der tilbydes et rådgivningsforløb sker på baggrund af kommunens ansøgning. Hvis der er flere ansøgende kommuner i en ansøgningsrunde end rådgivningen har kapacitet til at imødekomme, kan en kommune blive henvist til et senere opstartstidspunkt end ønsket i ansøgningen.

Socialstyrelsen forbeholder sig ligeledes retten til ikke at igangsætte et rådgivningsforløb, hvis den ledelsesmæssige opbakning ikke fremstår tilstrækkeligt tydeligt, eller hvis ansøgers ønsker til forandring, ikke skønnes at kunne imødekommes inden for rådgivningskonceptet

3. Kommunens rolle og forpligtelse i rådgivningsforløbet

For at lykkes med et godt udbytte af rådgivningsforløbet, er det vigtigt at kommunen spiller en aktiv rolle undervejs i hele forløbet. Derfor er kommunen overordnet ansvarlig for at drive det arbejde, der sættes i gang som led i rådgivningsforløbet, og skal selv være udførende på de eventuelle udviklingstiltag, produkter og processer, som ligger mellem og efter afslutning af rådgivningsaktiviteterne. Det betyder også, at en central opgave i rådgivningsforløbet er at sikre en tilstrækkelig repræsentation og opbakning fra relevante ledere og medarbejdere.

Kommunen er primært ansvarlig for, at:

- udpege relevante nøglepersoner fra myndighedsafdeling samt evt. relevante samarbejdspartnere fra almenområdet til en intern arbejdsgruppe.
- sikre deltagelse fra relevante chefer og ledere fra myndighedsafdeling samt evt. relevante samarbejdspartnere fra almenområdet på sparringsmøder.
- afsætte ressourcer og kompetencer til dialog og koordinering med Socialstyrelsen.
- afsætte ressourcer og kompetencer til deltagelse i rådgivningsforløbets aktiviteter
- fremsende sager til sagsanalyse.

¹ Aftaletekst – Børnene Først

- varetage den praktiske forberedelse af møder og andre aktiviteter, fx. booking af lokaler og evt. forplejning.

Et Indsatsteam af medarbejdere fra de tre styrelser har det primære ansvar for at koordinere og skabe sammenhæng mellem rådgivningsforløbets forskellige elementer såvel som at være tovholder i samarbejdet mellem kommune og indsatsteam.

4. Om rådgivningsforløbet

Udgangspunktet for rådgivningen er, at alle børn, unge og familier i udsatte positioner skal have den hjælp og støtte, de har behov for – og at rådgivningen i forhold til kommunens håndtering af sager bør hvile på de samme faglige hensyn, uanset målgruppe. I det sociale arbejde med minoritetsetniske børn, unge og familier, kan en kvalificeret socialfaglig praksis forudsætte, at medarbejdere og ledere har en særlig opmærksomhed på specifikke hensyn eller behov hos børnene, de unge eller i og omkring familierne.

Rådgivningsforløbet har på den baggrund til formål at igangsætte en udviklingsproces i kommunen hen mod en fælles faglig praksis for håndtering af underretninger og sagsforløb om børn, unge og familier med minoritetsetnisk baggrund.

På kort sigt skal rådgivningsforløbet bidrage til, at relevante medarbejdere og ledere opnår fælles forståelse for kommunens faglige praksis samt viden om virksomme indsatser, organiseringer og arbejdsgange i forhold til målgruppen, og at de på denne baggrund påbegynder et fælles udviklingsarbejde med fokus på at styrke praksis. På længere sigt vil det være et væsentligt skridt hen mod en varig praksisændring, karakteriseret ved kvalificerede faglige hensyn og valg i opsporingen, håndteringen af underretninger og iværksættelse af indsatser i forhold til målgruppen.

4.1 Målgruppe og ansøgerkreds

Rådgivningsforløbene henvender sig til den faglige ledelse og fagpersoner på børne- og ungeområdet med myndighedsansvar for børn, unge og familier med minoritetsetnisk baggrund. Rådgivningen er således primært målrettet det kommunale myndighedsområde med henblik på at styrke opsporingen og håndteringen af sager samt arbejdet med valg af foranstaltninger i forhold til børn, unge og familier med minoritetsetnisk baggrund i udsatte positioner.

Sekundært målrettes indsatsteamets rådgivning fagpersoner og ledelse på almenområdet fra dagtilbud og skoler, med henblik på at styrke opsporing og underretning af børn og unge med minoritetsetnisk baggrund samt at understøtte det tværfaglige samarbejde mellem myndighed og almenområde.

Ansøgerkredsen er kommuner.

4.2 Indhold og proces for rådgivningen

Kommuner, der tilbydes rådgivning, indgår i et forløb, der tilpasses den enkelte kommunale organisation og lokale behov. Selve rådgivningsforløbet strækker sig over ca. 6 måneder, som illustreret i bilag 1.

Et rådgivningsforløb består typisk af:

- Et eller flere indledende formøder(r).
- Nedsættelse af en intern arbejdsgruppe
- En minianalyse af nuværende praksis, herunder gennemgang af 3-5 sager.
- Rådgivningsdage målrettet medarbejderne.
- Prøvehandlinger mellem rådgivningsaktiviteterne.
- Sparringsmøder med ledelsen.
- Et afsluttende opsamlingsmøde med henblik på, at sparre om det videre arbejde.

- Genbesøg efter 6 måneder, med det formål at give sparring på kommunens fortsatte udviklingsforløb.
- Invitation til at deltage i et fagligt tværkommunalt netværk.
- Evaluering af rådgivningsforløbet.

4.3 Behovsaflaring og indgåelse af forpligtende samarbejdsaftale

Samarbejdet mellem kommunen og indsatssteamet indledes med et møde, der skal afklare kommunens ønsker og behov og danne grundlag for indgåelsen af en samarbejdsaftale. Mødet tager udgangspunkt i kommunens ansøgning og et opfølgende telefonmøde mellem indsatssteamet og kommunen.

Den indledende dialog skal sikre, at kommunen og indsatssteamet har et fælles overordnet perspektiv på kommunens behov for rådgivning og på rådgivningens mulige indholdsmæssige tema(er).

Der udarbejdes på baggrund af mødet en samarbejdsaftale, som kort skitserer indhold, aktiviteter og tidsplan for rådgivningen samt en gensidige forpligtigelse til at parterne bidrager aktivt til, at aktiviteterne i rådgivningsforløbet kan gennemføres.

4.4 Nedsættelse af intern arbejdsgruppe i kommunen

I rådgivningsforløbets indledende fase skal kommunen nedsætte en intern arbejdsgruppe bestående af faglig leder samt nøglemedarbejdere fra myndighedsafdelingen. Den interne arbejdsgruppe skal endvidere indeholde minimum én repræsentant fra almenområdet, som skal bidrage til at kortlægge, hvilken relevans rådgivningsforløbet har for samarbejdet med almenområdet og om yderligere repræsentanter fra almenområdet skal deltage i selve rådgivningsforløbet.

Undervejs i afviklingen af rådgivningsforløbets aktiviteter deltager arbejdsgruppen samt øvrige relevante ledere og medarbejdere fra myndighed- og almenområdet.

4.5 Indledende analyse, afdækning og prioritering

I forlængelse af behovsaflaringen vil indsatssteamet gennemføre en afdækning af kommunens nuværende praksis på området. Afdækningen vil ske i samarbejde mellem indsatssteamet og den interne arbejdsgruppe.

4.5.1 Dataindsamling

Dataindsamlingen vil bl.a. omfatte en spørgeskemaundersøgelse målrettet relevante nøglemedarbejdere, udpeget af kommunen, som i fællesskab besvarer spørgsmålene.

I forbindelse med dataindsamlingen forventes det også, at kommunen tilvejebringer centrale strategipapirer og fx arbejdsgangsbeskrivelser/procedurer, som er relevante i relation til deres arbejde med børn, unge og familier med minoritetsetnisk baggrund, hvor der er bekymring for deres trivsel og udvikling.

Indsatssteamet gennemfører på grundlag af dataindsamlingen en minianalyse, der skal bidrage til at fokusere rådgivningens tema og aktiviteter i kommunen. Denne analyse præsenteres for den interne arbejdsgruppen og ledere, der på den baggrund i samarbejde med rådgivningsteamet udarbejder konkrete fokuspunkter, de ønsker yderligere kvalificeret på den efterfølgende afdækningsworkshop.

4.5.2 Afdækningsworkshop

På afdækningsworkshoppen er det hensigten af få uddybet udvalgte emner, som arbejdsgruppen indledningsvist har valgt at prioritere. Formålet er at indkredse nærmere hvilke barriere og drivkræfter kommunen oplever i arbejdet med sager om familier med minoritetsetnisk baggrund, hvor der er en bekymring for barnets eller den unges trivsel og udvikling.

Det er også formålet, at kommunens medarbejdere får mulighed for at drøfte aktuelle udfordringer samt hvad de lykkes godt med, med afsæt i eksempler fra deres egen

praksis. Samt starte på en fælles refleksion og motivation for det videre arbejde i kommunen.

Forventeligt deltager en bred kreds af medarbejdere, der er relevante ind i opsporing, forebyggelse og håndtering af sager om mistrivsel hos familier med minoritetsetnisk baggrund. Det vil sige medarbejdere fra almenområdet (skole, PPR, fritidsliv) og myndighed, evt. også uddannelses- og beskæftigelsesmedarbejdere (UU-vejledere, FGU-medarbejdere, jobcenter-medarbejdere, mv).

Resultatet af afdækningsworkshoppen gives videre til den interne arbejdsgruppe som anbefalinger til det fortsatte arbejde i rådgivningsprocessen. Arbejdsgruppen fastlægger de endelige mål for det videre arbejde i rådgivningen.

4.6 Sagsanalyse af 3–6 sager

Som en del af den indledende analyse gennemgår indsatssteamet 3–6 af kommunens sager, hvor der er modtaget og behandlet underretninger om børn med minoritetsetnisk baggrund. Indblikket i disse sager giver indsatssteamet og de deltagene ledere og medarbejdere i kommunen eksempler på kommunens praksis.

Indblikket i de 3-6 sager bruges som afsæt for en dialog med kommunen om deres udviklingspunkter og aktiviteter i det videre rådgivningsforløb.

Sammen med det øvrige analyse- og afdækningsarbejde, indsatssteamet laver i den indledende fase, drøftes resultaterne fra sagsanalysen med kommunen på et internt arbejdsgruppemøde. Drøftelserne skal give anledning til, at deltagerne kigger på en udviklings- og implementeringsplanen og beslutter, hvilke udviklingspunkter det samlede analysearbejde peger på.

Ved indgåelse af samarbejdsaftale og opstart af forløb aftales den nærmere proces for sagsanalysen samt proces for fremsendelse af sager. Vær opmærksom på at sagerne ikke skal fremsendes sammen med ansøgningskemaet.

4.7 Rådgivningsaktiviteter

Selve rådgivningsaktiviteterne består af en række workshops, hvor den kommunale praksis drøftes og spejles ind i indsatssteamets viden om særlige hensyn eller opmærksomheder, der kan være relevante for at sikre den rette støtte til målgruppen. Indsatssteamet er ansvarlig for at facilitere rådgivningsaktiviteterne, men det er kommunens ansvar at samle op på dagene og følge op på aftaler, mv. i de mellemliggende perioder.

De faglige workshops kan blandt andet indeholde følgende temaer:

- Perspektiver på socialt udsatte børn, unge og familier med minoritetsetnisk baggrund
- Perspektiver på den fagprofessionelles samarbejde med socialt udsatte børn, unge og familier med minoritetsetnisk baggrund
- Kvalitet i sagsbehandlingen med særlig opmærksomhed på socialt udsatte børn, unge og familier med minoritetsetnisk baggrund.

Vægtningen af temaerne kan op- eller nedjusteres afhængig af behov for specifik viden eller praksisudvikling på specifikke områder i den enkelte kommune.

Derudover vil Indsatssteamets rådgivning også bestå i følgende elementer:

- Facilitering af sparringsmøder med ledelsen.
- Støtte til at udarbejde udviklings- og implementeringsplan.
- Generel henvisning til viden, aktører mv. der kan understøtte kommunens arbejde med at kvalificere sagsbehandlingen i relation til minoritetsetniske børn og unge.

- Løbende telefonisk kontakt mellem indsatssteamet og den enkelte kommune

4.8 Evaluering af rådgivningsforløbet

Som afslutning på rådgivningsforløbet gennemfører indsatssteamet og kommunen i samarbejde en vurdering af udbyttet fra rådgivningsforløbet. Vurderingen vil bygge på kommunens oplevelse af indsatssteamets arbejde, og hvorvidt forløbet har hjulpet kommunen videre i forhold til at styrke kvaliteten i kommunernes håndtering af underretninger og iværksættelse af den relevante støtte til minoritetsetniske børn- unge og familier i udsatte positioner.

Kommunen modtager et kort evalueringsskema på mail.

5. Kriterier for tildeling af rådgivningsforløb

Kommunens ansøgning bliver vurderet i forhold til kommunens motivation for og parathed til at indgå i et udviklingsforløb med indsatssteamet. Der vil i vurderingen af ansøgningen blive lagt vægt på følgende:

1. Kommunens motivation for at indgå i rådgivningsforløbet. Derfor skal kommunen i sin ansøgning bl.a. beskrive sin motivation for at søge om rådgivning samt sine forventninger og målsætninger for udbyttet af rådgivningsforløbet.
2. Det vurderes om kommunens udfordringsbillede ligger inden for initiativets formål og rammer. Derfor skal kommunen i ansøgningsskemaet beskrive, hvilke udfordringer og problematikker de ser i relation til målgruppen.
3. Indikationer på kommunens generelle underretnings- og foranstaltningmønstre i forhold til målgruppen. Socialstyrelsen vil i sin vurdering af de indkomne ansøgninger se på antallet af underretninger og foranstaltninger på målgruppen i kommunen.
4. Kommunens villighed til at afsætte de nødvendige ledelsesmæssige ressourcer til at indgå i rådgivningsforløbet.

Ud over ansøgningmaterialet skal kommune sikre følgende to minimumskriterier:

- Kommunen skal godtgøre, at der er en administrativ ledelsesopbakning til ønsket om at indgå i rådgivningsforløbet. Dette kan dokumenteres med et referat fra et relevant ledelsesmøde.
- At kommunen ved direktør- eller centerchefunderskrift på ansøgningen forpligter sig til at afsætte de nødvendige og relevante ledelsesmæssige ressourcer til gennemførelse af rådgivningsforløbet og de tilhørende aktiviteter.

Modtager Socialstyrelsen flere henvendelser, end der er ressourcer til, vurderes ansøgningerne i forhold til følgende kriterier:

- Kommunens motivation for at indgå i et rådgivningsforløb, f.eks. at ansøgningen rummer et eksplicit fokus på implementering og en vedvarende effekt af rådgivningen.
- Kommunens behov for rådgivning, f.eks. at kommunen ikke tidligere eller for nyligt har modtaget bistand i regi af Ankestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration og Socialstyrelsen. Det kan fx være tilbud som permanente Task Force i forhold til kvaliteten af sagsbehandlingen, Socialstyrelsens rådgivning om vold og seksuelle overgreb, VISO's rådgivning om æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol samt SIRI's rådgivning om forebyggelse af ekstremisme samt om forebyggelse af æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol ift. at udarbejde beredskabsplaner.

6. Praktiske oplysninger

Socialstyrelsen udmelder årligt to ansøgningsrunder, hvor kommuner kan søge om at modtage et rådgivningsforløb.

Ansøgningsfristerne vil fremgå af ansøgningskemaet. Ved ansøgningen kan kommunen angive et foretrukket opstartstidspunkt.

Opstartstidspunktet for forløbet sker inden for rammerne af indsatsteamets kapacitet til at igangsætte et vist antal forløb om året.

Ansøgningskemaet kan downloades på Socialstyrelsens hjemmeside [her](#).

Ansøgningskemaet udfyldes og fremsendes elektronisk sammen med relevante bilag til Socialstyrelsen på følgende e-mail: udgaaende-indsatsteam-minoritetsetniske-born-og-unge@socialstyrelsen.dk

Eventuelle spørgsmål vedr. ansøgning kan rettes til Socialstyrelsens kontaktperson på hjemmesiden.

Bilag 1: Rådgivningsforløb – forventet varighed ca. 6 måneder

